

5.10	Vzdělávací oblast	Doplňující vzdělávací obory
5.10.6	Vzdělávací obor	Seminář – český jazyk
5.10.6.1	Vyučovací předmět	Seminář – český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Seminář – český jazyk má komplexní charakter. Propojuje, upevňuje a třídí poznatky a dovednosti žáků získané v průběhu výuky českého jazyka a literatury na druhém stupni základní školy.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodina týdně v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídách – práce skupinová i individuální, někdy v učebnách informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při komunikační a slohové výchově.

Obsah semináře tvoří vybrané tématické okruhy, které mají podobu doporučení. Vyučující z nich může vybírat, může je různě řadit, zařadit témata další, případně některé téma vyřadit. Obsah témat je možno vhodně doplňovat s přihlédnutím k zájmu žáků, místním podmínkám a rozvíjet je podle časových dispozic, dostupných materiálů, regionálních památek, exkurzí atd. Základní myšlenkou výběru a dotváření jednotlivých námětů je dostatečná přitažlivost pro žáky, směřování k rozvoji komunikačních dovedností jako nástroji intelektuální činnosti, ale i na rozvoj mravních, citových a volních stránek žákovy osobnosti. Cílem je však také integrovat poznatky a dovednosti do širších reálných životních situací, a přiblížit tak žákovi český jazyk a literaturu zábavnou a nenásilnou formou. V 9.ročníku slouží tento předmět žákovi především k přípravě na přijímací zkoušky na střední školy.

Náplní předmětu Seminář – český jazyk budou aktivity se zaměřením na zvládnutí rozšiřujícího učiva oblasti českého jazyka a literární výchovy, žák bude schopen samostatně pracovat s textem, interpretovat sdělení, určovat gramatické významy slov, správně používat tvary slov. Součástí náplně bude i vlastní tvorba pro školní časopis Komendářek. Dále pak slohové práce produkční i reprodukční, jazykově – stylistické rozborů textů, interpretace sdělení. Žák bude schopen vyřešit náročnější jazykové a slohové úkoly, jako jsou např. substituční či transformační stylistická cvičení,

úlohy prověřující čtenářskou gramotnost, jednoduché analýzy textů zaměřené na rozpoznání funkce slov ve větách. Aktivita budou směřovat k pěstování autorského stylu a správnému užívání jazyka vzhledem ke komunikační situaci. Žák bude schopen pracovat s textem a provést jeho analýzu po stránce jazykové, stylistické i literární. Měl by umět určovat gramatické a věcné významy slov, interpretovat text, postihnout vztahy mezi jeho částmi a jednotkami nižších rovin

Do vyučovacího předmětu Seminář – český jazyk jsou zařazena průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- ✓ klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- ✓ používá vhodné učební pomůcky (jazykové příručky, slovníky, encyklopedie, tabule gramatických jevů a přehledů) a audiovizuální techniku
- ✓ předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- ✓ zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- ✓ věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ✓ motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- ✓ zadává úkoly k posílení schopností žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku

- ✓ předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím tvůrčího přístupu
- ✓ klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahů, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ✓ zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- ✓ zařazuje diskusní kroužky a besedy
- ✓ nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ✓ zařazuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- ✓ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům se specifickými poruchami učení
- ✓ ve výuce vytváří přátelskou atmosféru, posiluje sebevědomí žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- ✓ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ✓ podporuje u žáků zájem o umělecká díla a projevování pozitivních postojů k ochraně kulturního dědictví, upevňuje jejich vlastenecké cítění
- ✓ aktivně zapojuje žáky do kulturního dění (soutěže, hry, divadla a dalších kulturních akcí)

Kompetence pracovní

Učitel:

- ✓ rozvíjí u žáka smysl pro plnění povinností – vyžaduje a kontroluje pravidelnou přípravu žáka na výuku
- ✓ zadává samostatné práce i dlouhodobějšího charakteru (referáty, projekty, seminární práce k „Malé maturitě“) a vede tak žáka k vyhledávání a shromažďování informací ze všech dostupných zdrojů

Vzdělávací oblast: **Doplňující vzdělávací obory**
 Vyučovací předmět: **Seminář - český jazyk**
 Ročník: **8.,9.**

Rozpracované výstupy z předmětu	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky (možné formy a metody práce...)
<p>❖ Vyjmenuje slovanské jazyky. Převeďte text z nespisovné podoby do spisovné.</p> <p>❖ Dbá na spisovnou výslovnost, správně klade slovní přízvuk.</p> <p>❖ Orientuje se a vyhledává v různých typech slovníků, encyklopediích. Ve svých projevech využívá synonymní skladebné prostředky.</p> <p>❖ Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační</p>	<p>➤ Vývoj češtiny a obecné výklady o českém jazyce: - ukázky slovanských jazyků s výchovným využitím - převádění textu z nespisovné podoby do spisovné a naopak - prohrěšky proti spisovnému jazyku</p> <p>➤ Zvuková stránka jazyka: - výslovnost cizích a přejatých slov - vlastní jména a názvy - popis mluvního ústrojí</p> <p>➤ Slovní zásoba a význam slova: - práce se slovníky, encyklopediemi - etymologie - terminologie - synonyma, homonyma, antonyma - metafora, metonymie</p> <p>➤ Tvoření slov: - procvičování různých způsobů tvoření slov - hrátky se slovy, jazykolamy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova -Osobnostní rozvoj - Kreativita; Sociální rozvoj - Komunikace; Mezilidské vztahy • Mediální výchova -Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu • Multikulturní výchova -Lidské vztahy • Česká jazyk a literatura -vybrané texty, jazykové rozbory... • Cizí jazyky - výslovnost, slova domácí, mezinárodní, přejatá • Výtvarná výchova -grafika, památky regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pravopis a jazykové rozbory - příprava na přijímací zkoušky ✓ Texty slovanských jazyků ✓ Slovníky, encyklopedie ✓ Odborné a umělecké texty ✓ Projekt: Regionální literatura ✓ Spolupráce s časopisem Komendářek

<p>situaci. Řeší jazykové hříčky, uplatňuje svou kreativitu a fantazii.</p> <p>❖ Proniká do logiky skladby českého jazyka, respektuje interpunkci i ve větších stylistických projevech. Dbá na ustálený pořádek slov. Využívá synonymní spojovací výrazy.</p> <p>❖ Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr partnera. Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. V mluveném projevu používá vhodné jazykové i mimojazykové prostředky řeči.</p> <p>❖ Využívá základy studijního čtení, z dostupných zdrojů vyhledává různé styly.</p> <p>❖ Rozlišuje vyjadřování v próze, ve verších a v dramatu. Tvořivě pracuje s literárním textem: Vyhledává informace z různých informačních zdrojů. Vyjádří své pocity z přečteného textu, podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární a přednáší z paměti vybrané literární texty (odpovídající věku žáka). Charakterizuje jednotlivé znaky</p>	<p>- tajenky, osmisměrky, doplňovačky, hádanky...</p> <p>➤ Skladba</p> <p>- složitá souvětí</p> <p>- zvláštnosti větné stavby</p> <p>- výskyt složitých souvětí v odborném a uměleckém textu</p> <p>➤ Příprava proslovu, projevu</p> <p>➤ Besedy, diskuze na aktuální témata dle zájmu žáků</p> <p>➤ Vyhledávání různých stylů z učebnic, beletrie, novin, časopisů a jejich procvičování</p> <p>➤ Poklady české literatury</p> <p>- cestopisy</p> <p>- životopisy</p> <p>- dopisy</p> <p>- regionální literatura</p> <p>- vlastní tvorba</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dějepis -historie regionu 	
---	---	--	--

vybraných žánrů literatury. Vnímá emocionální atmosféru textu.			
---	--	--	--